

Воржакова Ю. П.
канд. екон. наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту підприємств
ORCID: 0000-0002-0521-3318;

Лінива І. С.
магістрантка ФММ
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»,
м. Київ, Україна
ORCID: 0000-0002-6642-7387

ЗАКОРДОННИЙ ДОСВІД ЗАСТОСУВАННЯ SOFTSKILLS

Компанія Wonderlic, яка займається дослідженнями підрахувала, що 93% роботодавців рахують softskills досить вагомими під час ухвалення рішень про найм на роботу. А деякі з них навіть відстоюють думку, що такі навички являються навіть більш вагомими, начущими та цінними, аніж технічні.

Власне, softskills є особистісними характеристиками, за допомогою яких людина може з успіхом взаємодіяти у команді при вирішенні будь-яких робочих завдань [1].

До таких характеристик відносяться наступні навички та вміння:

- активне слухання, тобто здатність людини уважно слухати, при цьому ставити допоміжні питання, які дають змогу опоненту ширше розкрити його думку та більш зрозуміло пояснити позицію;
- навик вести перемовини;
- вміння переконувати партнерів та колег;
- невербальні елементи комунікації такі, як навик не лише висловлювати власну думку зрозуміло та лаконічно, але при цьому також застосовувати міміку, жестикуляцію, поставу задля підтвердження своїх слів, що робить процес комунікації більш виразним;
- вміння публічно виступати та гарно презентувати;
- storytelling, тобто вміння конструктивно розповідати;
- письмові навички - вести бізнес-комунікацію, складати письмові звіти тощо.

Окремо варто зазначити вміння до критичного мислення, а саме: змога проаналізувати ситуацію, яка склалася, зробити корисні та конструктивні висновки відповідно адаптувати поведінку враховуючи середовище; також значущою характеристикою нинішнього працівника рахується емпатія, тобто здатність розуміти, відчувати, і також аналізувати відчуття та емоції оточуючих людей.

Важливу роль відіграє і емоційний інтелект людини, позитивне світосприйняття, прагнення дізнаватися нову інформацію, здатність до вирішення проблеми з творчим і нестандартним підходом та прагнення саморозвиватися.

На рахунок softskills фундаментально висловив свою думку підприємець Ілон Маск зазначивши наступне: «Загалом люди отримують задоволення від взаємодії з іншими людьми. Якщо ви працюєте над проектом, до якого залучено команду, то вміння взаємодіяти — надважливе, а спілкування з іншими — найголовніший члендж» [2]. До таких навичок за інтерпретацією високотехнологічного підприємця відносяться:

- навички спілкування;
- рівень залученості до спільної справи;
- адаптивність та гнучкість;
- навички спостерігати, слухати та аналізувати;
- ефективність та продуктивність.

Згідно думки Ілона Маска, в епоху стрімкого зростання технологій перераховані аспекти повинні стати надбанням майже кожної особистості на будь-яку посаду у високотехнологічній індустрії цифрових технологій, а також і в інших.

Наступним прикладом значимості softskills (зокрема, якостей лідера) мають стати роздуми, опубліковані в виданні Ріка та Монік Юстус «The Exponential Leader: The Most Significant Leadership Initiative in History».

Тут окреслено статистику, про те, що кожна друга компанія переживає кадровий голод на рахунок справжніх лідерів, але при цьому на американському ринку праці 3,1 трильйона доларів витрачається на оплату праці досвідчених менеджерів високого рангу.

Автори відстоюють думку, що зараз важливим є формування культури навчання лідерству і «ментальним моделям» опанування амбітних цілей.

Роботодавці більше всього цінують вміння постановки цілей, критичного мислення та швидкої відновлюваності (короткого терміну «одужання» від важких періодів, складних випадків та довготривалого часу «work under pressure»).

В компанії SpaceX вважають, що ядром будь-яких інновацій являється прагнення до розуміння сутності речей, усвідомлення механізму функціонування системи та знаходження рішень, яким чином є можливість покращити її ефективність і при цьому відповідати канонам сучасної реальності. Критичне інноваційне мислення і є однією із найбільш бажаних навичок для роботодавця.

The Guardian здійснює аналіз освітньої політики Об'єднаного Королівства і повідомляє про те, що фокус з технічних навичок зміщено на softskills через те, що STEM-освіта (тобто інтегровані освітні спрямування у сфері науки, математики технологій та інженерної справи) вже не користується настільки високою популярністю, а дійсність цифрового ринку, що містить великі об'єми даних, штучний інтелект та інші новітні технологічні досягнення потребують все більшу кількість талановитих співробітників в креативних індустріях.

Google показує лідерські якості і комунікативні навички як приклад необхідних особистісних характеристик. А відповідно до дослідження Гарвардського університету, необхідність співробітників із softskills зростає на 20% на ринку праці.

Світовий Економічний Форум звертає увагу на те, що один із чотирьох здобувачів у ІТ сфері відмічає невідповідність своїх навичок щодо тих, які вимагає посада. Із бажаних особистісних характеристик сформовано ТОП-3: здатність адаптуватися до змін, мислити критично і активно слухати опонентів [3].

Можна виділити 4 причини до розвитку в працівників навичок SoftSkills:

1. Короткий термін адаптації в складному середовищі. Діджитал-революція, а також змога швидкого обміну інформацією витіснили жорсткі форми в організації робочих процесів. Дослідження звітують, що зростання заробітної плати не збільшує ефективності праці та отримання задоволення від неї. Тому з 2017 року для працівників в більшому пріоритеті стали такі вимоги, як лояльність, гнучкий графік роботи, а також атмосфера довіри.

Нестача атмосфери співпраці та жорстка внутрішня ієрархія компанії полишилися в минулому. Для того аби іти в ногу із часом та змінами, компаніям необхідні працівники, які мають здатність долатися в умовах непередбачуваних ситуацій і адаптуватися до змін в нових реаліях.

2. Підготовка до епохи штучного інтелекту. За даними дослідження Buegel, більше ніж 47% професій у США невдовзі стануть автоматизованими, а певна частина з них взагалі перестане існувати. Згідно прогнозам цей перехід відбудеться вже до 2030 року.

Штучний інтелект поставить в зону ризику в тому числі і висококваліфікованих працівників. Рівень запиту на технічні навички знизиться, більш часто будуть в пошуку саме креативних працівників, які володіють високим рівнем комунікативних навичок, спроможні вибудовувати відносини із складними клієнтами та партнерами, і також особистостей із просунутим рівнем емоційного інтелекту. Саме такі якості будуть must-have для кандидатів.

3. Зростання рівня цінності компанії. Згідно прогнозам, до 2030 року компанії в усьому світі будуть відчувати нестачу кадрів, які володіють потрібними компетенціями. Згрупувати правильних людей саме у потрібний час стає завданням для конкурентної переваги компанії. Через це вже зараз є важливим формування ефективного процесу підбору кандидатів і організації розвитку softskills у співробітників. Перш за все необхідно покращувати соціально-емоційні та поведінкові навички такі, як комунікативність, вміння адаптуватися, володіти емоціями та проявляти емпатію.

4. Утримання рівня конкурентоздатності й ефективності. Двигом прогресу, окрім продуктивності, є також мотивація працівників. Один з основних способів її підтримувати — це вдячність. Результати дослідження Пенсильванського університету дало підтвердження, що особистості на 50% є продуктивнішими, коли їм висловлюють вдячність. Згідно думки 54% керівників HR-відділів, необхідно також впроваджувати корпоративні програми з навчання та розвитку softskills співробітників, а менеджерів та керівників навчати лідерству, активному слуханню та змозі надавати зворотній зв'язок.

Отже, на сьогоднішній день softskills як основа особистісних якостей успішного працівника являється пріоритетом в сучасних компаніях і тому в команді важко без них обійтися. Навички softskills, які були описані вище, перетворюють технічного співробітника на інтерактивного члена команди, який є частиною високо професійної спільноти, а також людиною майбутнього.

Література:

1. Махначова Н.М., Мідляр А. К. «Soft-skills» керівника підприємства. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2017. 17. С. 380-383.
2. P. Drucker. *Management Challenges for the 21st Century*. HarperBusiness; 1st edition.2001, 224 с.
3. Длугунович Н. А. Soft skills як необхідна складова підготовки ІТ-фахівців. *Вісник Хмельницького національного університету. Технічні науки*. 2014. С. 239–242.